

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

26 במאי 2026

1193

י' בסיוון התשפ"ו

עמוד

הצעת חוק יום לציון מורשת יהדות מרוקו, לעליית יהודי מרוקו לישראל ולהנצחת זכרם של
הנספים בדרך לישראל, התשפ"ו-2026 236

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת:

הצעת חוק יום לציון מורשת יהדות מרוקו, לעליית יהודי מרוקו לישראל ולהנצחת זכרם של הנספים בדרך לישראל, התשפ"ו-2026*

1. יום לציון מורשת יהדות מרוקו, לעליית יהודי מרוקו לישראל ולהנצחת זכרם של הנספים בדרך לישראל
- (א) מדי שנה, ביום כ"ג בטבת, יקויים יום לציון מורשת יהדות מרוקו, לעליית יהודי מרוקו לישראל ולהנצחת זכרם של הנספים בדרך לישראל (בחוק זה - יום לציון עליית יהודי מרוקו).
- (ב) חל כ"ג בטבת ביום חג, מנוחה או שבתון, או ביום זיכרון או יום ציון ממלכתי, או ביום שלפני אחד הימים כאמור, יצוין יום לציון עליית יהודי מרוקו ביום ראשון בשבוע שלאחר מכן.
2. יום לציון עליית יהודי מרוקו יצוין, בין השאר -
- (1) בדיון מיוחד בכנסת, במועד האמור בסעיף 1 או במועד סמוך לו; חל המועד האמור בסעיף 1 במהלך פגרת הכנסת, רשאי יושב ראש הכנסת לקבוע מועד אחר לציון יום זה בכנסת;
- (2) בכנס עיוני שיערוך משרד המורשת בנושא מורשת יהדות מרוקו, לעליית יהודי מרוקו לישראל ולהנצחת זכרם של הנספים בדרך לישראל, ברוח ערכי המסורת של יהדות מרוקו; הכנס ייערך במועד האמור בסעיף 1 או במועד סמוך לו;
- (3) בפעילות חינוכית-ערכית שתתקיים במוסדות החינוך, ככל שיחליט על כך שר החינוך.
3. שר המורשת ממונה על ביצוע חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לחופי גיברלטר. האסון גבה את חייהם של מרבית נוסעי הספינה. ספינת "אגוז" הפכה לאבן דרך בתולדות העלייה ממרוקו, והיא מייצגת את הנכונות של בני הקהילה לסכן את חייהם בדרכם לישראל.

בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצע לקבוע יום שנתי לציון מורשת יהדות מרוקו, לעליית יהודי מרוקו לישראל ולהנצחת זכרם של מי שנספו בדרך. מוצע לקבוע שיום הציון השנתי יתקיים בכ"ג בטבת, יום טביעתה של ספינת "אגוז", ושהוא יצוין בדיון מיוחד במליאת הכנסת, בכנס עיוני שיקיים משרד המורשת ובהקדשת זמן ללימוד הנושא במערכת החינוך, ככל שיחליט על כך שר החינוך.

עליית יהודי מרוקו היא אחד הפרקים המרכזיים והמשפיעים ביותר בתולדות העם היהודי, ויש לה חלק חשוב בעיצוב פני החברה הישראלית. יהדות מרוקו היא אחת הקהילות העתיקות, הענפות והמשגשגות בתפוצות. במאה ה-20, עם הפיכתה של מרוקו למדינה עצמאית הוטל על יהודי מרוקו איסור לצאת מהמדינה כדי לעלות לישראל, ואולם, בשל רצונם העז של בני הקהילה היהודית לעלות לישראל, הסתכנו רבים מהם בעלייה בלתי חוקית.

אירוע טרגי, שהפך לסמל לכמיהה העמוקה של יהודי מרוקו לעלות לישראל, התרחש בכ"ג בטבת התשכ"א (11 בינואר 1961), עם טביעתה של ספינת "אגוז". הספינה נשאה כ-40 יהודים שביקשו לעלות ארצה וטבעה בדרכה

יוזמים: חברי הכנסת מיכאל מרדכי ביטון, ינון אזולאי

* הצעות חוק מס' 6381/25/פ (מספר פנימי: 2237751) ר"פ/6382/25 (מספר פנימי: 2237901); הועברו לוועדה ביום י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025).